

Hemtam

jorden runt

Annelie Utter lever som hon lär. På hennes resor runt om i världen står djuren och naturen i centrum, liksom på hennes ekologiska Café Zanzibar i bohuslänska Tjuvkil. Men oavsett om det handlar om närkontakt med björnar i Alaskas vildmark eller med fasaner i den egna trädgården, är Annelie noga med den lokala förankringen.

– Egentligen är det människorna som är viktiga, tycker hon. Inte minst för naturens skull.

foto: Annelie Utter

En knallgul tunna vid den emellanåt livligt trafikerade vägen mot Marstrand visar vägen: Café Zanzibar Bed & Breakfast. Syrenerna doftar, humlorna surrar, gräsmattan är nyklippt och grusgången krasar välkomnande. Svenska pelargoner frodas i fönstren och i ett nyrenoverat rum med bjälkar i taket ligger den grålurviga katten Smilla i en korg, tillsammans med sina två veckogamla ungar. Det är ombonat och hemtrevligt, med färgstarka väggar och djärvt mönstrade afrikanska och indiska tyger i varje vrå.

– Vi ska bli helt ekologiska nu, berättar Annelie. Ekologisk frukost serverar vi redan, med hemmaplockad sylt och egenodlade grönsaker. När det är säsong kan den som vill plocka vinbär direkt från busken till frukostfilen.

– Nu kör vi eko-bomull i alla sängkläder. Och så satsar vi mycket på att bygga upp kontakter lokalt. Det lokala nätverket är jätteviktigt, vi är lite turistbyrå här. Och vi som

foto: Kicki Lind

har liknande verksamheter bollar folk till varandra.

Fler borde efterfråga ekomärkta produkter, tycker hon, och talar sig varm för tvättmaskiner som tvättar rent på en kvart och tvättbollar som tvättar rent utan tvättmedel. Det låter otroligt men fungerar verkligen, bedyrar hon.

– På min hemsida finns en länk till smartasaker.se. Ta en titt där!

Utters rökeri

Ekologiskt och närproducerat säljer som smör. Café Zanzibar har strykande åtgång på både maskrossirap och lingonsylt i sin lilla butik, där man även kan handla fågelböcker, tinga tinga-tavlor från Tanzania och damsandaler från Lamu. En omåttligt populär rabarberchutney görs av en kvinna i Tjuvkil några hundra meter bort, av rabarber som odlas på Tjörn.

– Det är jättegott till rökt lax!

Annelie Utter är numera rökeriägare, också. Hennes sambo Rajat

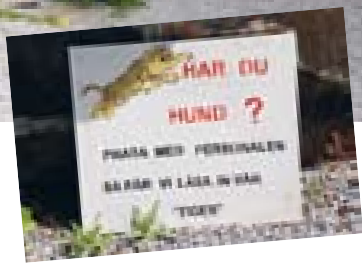
foto: Annelie Utter

foto: Elisabeth Omsén

foto: Kicki Lind

driver och ansvarar för det gamla rökeriet i trädgården. Här röks lax och räkor i liten skala på gammalt traditionellt vis.

– Vi kallar det Uppers Rökeri men vi röker inga uttrar. Det är Rajat som röker... tigerspåraren från Indien... han är sik ... men vi röker inte sik heller!

Rökeriet lockar kunder året om, och Café Zanzibar Bed & Breakfast med plats för 12-16 personer brukar vara i stort sett fullbokat från mid-sommar till mitten av augusti.

– En man stannade i tre dygn för att kunna fotografera fasanen som smyger kring huset, berättar Annelie. Det är ungefär som i Kenya...

Turism med kvalitet

Det är genom resor till platser som Alaska, Dominica och Uganda som Annelie gjort sig känd som researrangören där man möter både människor och natur på ett värdigt sätt. Ekoturism ligger henne varmt om hjärtat och hon tilldelades Grand Travel Awards Ekoturismpris redan 2001. Allt oftare får hon frågan om

det förkastliga flyget, ständigt på tal i den pågående klimatdebatten. Kan det verkligen kallas ekoturism om man väljer att flyga?

– Flera av mina resor bygger ju på flyg och visst går flyget att ifrågasätta. Men om inte vi flyger till Indien och Uganda och sprider våra pengar på ett vettigt sätt, så kommer det inte att finnas vare sig tigrar eller gorillor i framtiden.

– För långa sträckor finns inga egentliga alternativ. Men varför måste vi flyga till Spanien? Skippa de korta flygresorna! Sträckan Stockholm-Göteborg är ju bara en enda lång start och landning, då flyget släpper ut som mest. Att åka tåg är dessutom verkligen kvalitetstid.

Gorillaturismen i Uganda och Rwanda har lyckats, menar Annelie och önskar att tigerturismen i Indien ska utvecklas i samma riktning – innan det är för sent. Besökarna genererar jobb i form av bärare, spårare, boende och mat.

– Det pratades om gorillor hela tiden men jag vill hellre prata om människor. Om inte människorna

som bor runt omkring tycker det är ok och tjänar på turismen funkar det inte.

Från och med juni i år kostar det 575 USD per person för en timmes besök hos gorillorna. 24 personer fördelade på tre grupper om dagen tillåts komma dit. Det är turism med kvalitet, menar Annelie.

– Om inte vi kommer dit så kommer ju ingen att bevara bergsgorillorna. Bönderna som lever på sluttningarna i närheten har inget intresse av att bevara gorillorna till sina barnbarns barn. Inte när de har 10 hungriga barn som vill ha mat idag, det kan man inte begära. De måste få ut nåt positivt av gorillorna idag så att de kan få mat idag, de måste få en bit av den ekonomiska kakan. Människorna som bor i närheten är mer välnärda och har betydligt bättre bostäder idag än innan gorillaturismen kom igång för ett antal år sedan.

Nära hjärtat

Ett stort hjärta och en god portion sunt förnuft. Så skulle man kunna sammanfatta hela Annelie Uppers verksamhet. Att slå sig till ro och dra ner på taktan finns inte på hennes karta. Inte så länge hon känner sig lika självklart hemma bland valarna i vattnen kring ön Dominica i Västindien som bland västkustens blankslipade granithällar.

– Jag planerar snöleopardresor till norra Indien. Här hemma har vi fina vandringsleder och en fantastisk skärgård runt knuten. Havsöringfisken lär vara ett av de bästa i Europa. Sådant vill jag utveckla, kanske låta fiskare röka sin egen fisk här. I år är det premiär för mina fotokurser i skärgården. Intresset är enormt! Jag vill ju gärna satsa på det som ligger nära mitt eget hjärta. •

Text: Kicki Lind

Läs mer: www.naturesor.com
www.smartasaker.se